

refuse rethink reduce  
re-use repair refurbish



remanufacture  
repurpose recycle  
recover respect

# CIRCULAR WIND HUB: IT'S ALL ABOUT RESPECT

Policy Hub NL – 13 Juli 2021

## Policy Hub NL, 13 juli 2021

**Dank voor uw deelname aan de tweede meeting van de Policy Hub NL! In dit terugkoppelingsdocument vindt u de onderwerpen die zijn besproken. Graag zien wij eventuele aanvullingen, opmerkingen of vragen van u tegemoet.**

### Doel van de Policy Hub NL

Het voornaamste doel van de nationale Policy Hub is het voorstellen van beleid en regelgeving voor implementatie in Nederland, om circulariteit te verbeteren en daarbij een gelijk speelveld, respect voor duurzaamheid en een veerkrachtige industrie te behouden. De regelgeving die met de stakeholders zullen worden gedefinieerd behoren helder en ondubbelzinnig zijn. In december zullen er concrete aanbevelingen voor beleidsmakers geformuleerd worden. Om dit te bereiken wordt verwacht dat er hecht en constructief wordt samengewerkt ter bevordering van resultaten die breed worden gedragen door de hele industrie. De resultaten van de Knowledge Hub en Industrial Hub zullen met de Policy Hub verweven worden om zo te komen tot een circulaire wind Industrie in 2050, door te focussen op korte en tussentijdse actiepunten. De Policy Hub is verdeeld in twee groepen, een Europese groep (focus voornamelijk op offshore) en de nationale groep (focus voornamelijk op onshore).

In de tweede meeting is afgesproken dat ECHT, samen met IenW en EZK een buyersgroup gaan uitwerken met een visie op circulariteit, ons doel als buyersgroup en op welke termijn circulaire regelingen/ tender criteria zullen worden uitgevraagd bij fabrikanten. U wordt op de hoogte gehouden met emails gerelateerd aan de buyersgroup. Uiteindelijk zal er een afweging plaatsvinden in de economische haalbaarheid, in het licht van eventuele meerkosten van de circulaire windturbine. In de meeting is het werkdocument 'Beleidsproces Windpark' besproken naar aanleiding van een eerste opzet vanuit de kick-off.

## Thema's Policy Hub NL

De thema's besproken in de meetings, betreffende:

### *Overzicht en inzicht*

- **Overzicht windpark cyclus:** visualisatie van de fases, niveaus en bevoegdheden in een werkdocument 'Beleidsproces
- **Duidelijkheid rol en bevoegdheid, instanties:** Wat kunnen provincies en wie is waarvoor bevoegd?
- **Eisen m.b.t. huidige technologie en belemmeringen:** Dit is van belang i.v.m. inkoop
- **Randvoorwaarden met partijen m.b.t. haalbaarheid en betaalbaarheid:** Zicht op de mogelijkheden nodig.
- **Duidelijkheid afvalstroom en kansen:** Inzicht in wat eraan komt qua afval stromen m.b.t. belang circulariteit.
- **Designfase:** Windpark als combinatie productgroep en samenwerking op de verschillende vlakken.
- **Locatie en logistiek ontvangst afgebroken turbines**
- **Voorwaarden vastleggen volgende generatie turbines** In RES'en worden randvoorwaarden vastgelegd in regio's.
- **Relevante wettelijke kaders m.b.t. de verschillende fases**
- **Bevoegdheden (gezamenlijke) overheden**
- **Circulariteit in wet- en regelgeving**

### *Meekrijgen partijen*

- **Partijen in de buyersgroup**
- **Provincies meenemen:** Een uitdaging maar als het balletje eenmaal rolt en concrete doelen zijn gesteld, mogelijk makkelijker
- **Circulariteit in overheidsinstanties:** Vanuit EZK/lenW zal er nationaal aandacht en trekkende kracht moeten worden georganiseerd om snel en georganiseerd actie te ondernemen. Dit bevordert het meekrijgen van provincies, alsook het eenduidig uitzetten van criteria, doelen, etc. In plaats van het scenario waarbij gemeentes of provincies los gaan onderzoeken wat mogelijk is.
- **Circulariteit in bedrijfsleven:** Bedrijfsleven betrekken is belangrijk, link via ECHT.

## Besproken thema's, tweede meeting

Aan de hand van de visualisatie 'Beleidsproces Windpark' is het volgende besproken tijdens de meeting.

<i>Thema</i>	<i>Input, ideeën en vragen</i>
<b>RES'en</b>	Dit zou opgepakt kunnen worden omdat men kritische vragen van burgers krijgt. Goede antwoorden zijn nodig. Een signaal van hogere hand.
<b>Buyersgroup</b>	Welke partijen moeten in de buyersgroup zitten? Welke rol heeft provincie, alleen vergunningverlener? Welke partijen moeten erin zitten? Buyersgroup in eerste instantie publieke partijen, maar soms ook private bedrijven (Vattenval wil betrokken zijn, Eneco).  <i>Diagram:</i> Toevoeging, spelers bij grotere windparken en subsidieverstrekking (moment in proces om eisen te stellen). <i>Diagram:</i> Termijn onshore verdubbelen met 40 jaar. Op vergunningsniveau bij het wettelijk kader. <i>Diagram:</i> Beleid mist. Er is nog geen wettelijk kader.
<b>Bevoegdheden</b>	Het stuk land is vaak niet van de provincie. Meer bevoegdheden met alle overheden bij elkaar (Rijk, gemeenten en waterschappen). Aansluiten in beleid: de grotere rol van provincie of gemeente als vergunningverlener, plus kennis PIANO.O.
<b>Producentverantwoordelijkheid</b>	Producentenverantwoordelijkheid mist. Kan dit onder een vergelijkbare regeling? Vraag omtrent de rijping om het op dit moment in te voeren. Kiezen voor een vrijwillige vorm van producentenverantwoordelijkheid? Bij vrijwillig kan de uitwerking beperkt zijn. Zoiets verplichten vooraf aan het proces. Gezamenlijk deze verantwoordelijkheid organiseren door energiesector te bundelen in de hubs.  Als groep kansen en mogelijkheden zien en momentum creëren: Landelijke overheid samen met andere overheden, om gezamenlijk een stap te zetten. <i>Diagram:</i> mogelijkheid tot producentverantwoordelijkheid bij wettelijk kader. Vergunningsfase op toetsen.

<b>Bevoegdheden, gebruiks- en ontmantelingsfase</b>	<p>lenW bezig met consultatie, circulair materiaal plan. Sturing productieproces en gebruiksfase behandeld. Zijn er m.b.t. gebruiksfase en ontmantelingsfase nu al wettelijke kaders die relevant zijn? Extra bevoegdheden provincies, gemeentes? Provincies/ omgevingsdienst belangrijke rol in wat wel en niet mag (risicoperceptie).</p> <p><i>Diagram:</i> Hergebruiksfase: inspecteurs en omgevingsdiensten nodig. Opnieuw inzetten: mag dit en onder welke voorwaarde?  <i>Diagram:</i> Onder gebruiksfase &amp; handelingsperspectief: levensduurplanning.  <i>Diagram:</i> In gebruiksfase: tussentijds onderhoud en veiligheidswetgeving (Arbo wetgeving).</p> <p>Verlenen van vergunning: hoe ziet de locatie eruit na ontmanteling? Aan de voorkant afgesproken.  Op welke kwaliteit haal je het weer terug in de hergebruiksfase? Uitzoeken bevoegdheden en wettelijk kader en risico's.</p>
<b>Risico's</b>	<p>Werkwijze omgevingsdiensten doen er behoorlijk toe m.b.t. blik op businesscases. Beoordeling inspecteurs kan risico zijn in de ontheffingsverlening. Welke wetgeving is relevant in welke fase? Afspraken over risicobeoordeling. Extra eisen of praktijken met een hoog risicopercentage afbouwen.</p>
<b>Circulariteit in wet- en regelgeving</b>	<p><i>Diagram:</i> Link in gebruiksfase en wettelijk kader.  Omgevingsdiensten: welke haakjes voor handhaving zitten er in wet- en regelgeving. Wat zit er al in dat verwijst naar circulariteit. Haak in gebruiksfase bijv.: 'goed met materialen omgaan' voor handhaving/ verlenging momenten.</p>
<b>Ontmanteling en hergebruik</b>	<p>Ontmanteling veel effect op hergebruiksfase: bevoegdheden en wettelijk kader  Bij vergunning: hoe de locatie eruit moet zien (fundering). Vooraf geregeld. Hoe dit precies is opgenomen is aan een jurist voorgelegd.  'Right to repair' en windturbines..?</p>
<b>Subsidie</b>	<p><i>Diagram:</i> subsidie is ook een kolom. Hoe lang de SDE blijft staan (niet tot 2025..?). Extra geld beschikbaar stellen voor circulaire eisen eventueel. Op dit moment wordt dit niet meegenomen.</p>



## Ingebrachte punten/ acties

Gezamenlijk verder uitwerken, werkdocument Beleidsproces Windpark.

### Opzet, eerste visie voor buyersgroup

- Wat verstaan de onder circulariteit?
- Wat is ons doel als buyersgroup?
- Op welke termijn, de circulaire regelingen/ tender criteria uitvragen aan de fabrikanten en meerkosten circulaire windturbine

### Ingebrachte punten/ acties

- Welke partijen moeten in de buyersgroup zitten? Welke heeft de rol van provincie. Alleen als vergunningverlener?
- Welke partijen en zijn de bereid mee te doen?
- Organiseren producentenverantwoordelijkheid (vrijwillig of verplicht)
- Extra bevoegdheden provincies, gemeentes in gebruik/ ontmantelingsfase?
- Meer bevoegdheid door betrekken van meer partijen (Rijk, gemeenten, waterschappen) als vergunningsverleners.
- Zijn er m.b.t. gebruiksfase en ontmantelingsfase nu al wettelijke kaders die relevant zijn?
- Bedenken randvoorwaarden met alle partijen (overheidsorganisaties, natuurorganisaties, NWEA) m.b.t. haalbaarheid en betaalbaarheid (vanuit de kickoff).

**Volgende meeting: 13 september (10:00 – 11:30)**